



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ Δ΄
Ταχ. Διεύθυνση: Βερανζέρου 46
Ταχ. Κώδικας: 104 38 Αθήνα
Πληροφορίες: Σ. Περδικάρης
Τηλέφωνο: 210 212 5789
e-mail: spedikaris@minagric.gr

Αθήνα, 8 Ιουνίου 2023

Αρ. Πρωτ.: 828/176465

ΠΡΟΣ: Όπως Πίνακας Διανομής

ΘΕΜΑ: Καταχώριση εγκαταστάσεων διατήρησης πτηνών σε αιχμαλωσία σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 («νόμος για την υγεία των ζώων»)

Με αφορμή τα ερωτήματα που υποβάλλονται το τελευταίο διάστημα στην υπηρεσία μας σχετικά με εγκαταστάσεις που διατηρούν πτηνά πλην πουλερικών, θα θέλαμε να σας επισημάνουμε τα ακόλουθα:

1) Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/429, τα δεσποζόμενα πτηνά χαρακτηρίζονται ως **πουλερικά** (σημείο 9 του άρθρου 4), **πτηνά σε αιχμαλωσία ή ζώα συντροφιάς**, κατά περίπτωση.

Ως **ζώα συντροφιάς** νοούνται συγκεκριμένα είδη πτηνών που διατηρούνται **για ιδιωτικούς, μη εμπορικούς σκοπούς**, όπως ορίζεται στο σημείο 11 του άρθρου 4 του ανωτέρου κανονισμού. Στην περίπτωση αυτή, οι χώροι ή τα κτίσματα που διατηρούνται τέτοια πτηνά δεν υπάγονται στις εγκαταστάσεις του σημείου 27 του άρθρου 4 και επομένως **δεν καταχωρίζονται** σύμφωνα με το άρθρο 93 του εν λόγω κανονισμού.

Τα **πτηνά σε αιχμαλωσία** ορίζονται στο σημείο 10 του άρθρου 4 του Καν. 2016/429 και σε αυτά συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, εκείνα τα πτηνά που διατηρούνται **για επιδείξεις, διαγωνισμούς, εκθέσεις, αγώνες ή πώληση**. Οι εγκαταστάσεις τους **πρέπει να καταχωρίζονται** από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές σε εφαρμογή του **άρθρου 93** του ως άνω κανονισμού, **εκτός αν πληρούνται τα κριτήρια του άρθρου 3 του Καν. (ΕΕ) 2022/1345** (π.χ. μη μετακίνηση πτηνών ή αναπαραγωγικού τους υλικού εκτός της εγκατάστασης, μη είσοδος πτηνών ή αναπαραγωγικού τους υλικού από κράτος μέλος της Ε.Ε ή τρίτη χώρα), οπότε είναι δυνατή η χορήγηση **παρέκκλισης** από την υποχρέωση καταχώρισης.

2) Για την κατηγοριοποίηση των δεσποζόμενων πτηνών σε πουλερικά, πτηνά σε αιχμαλωσία ή ζώα συντροφιάς, βάσει των παραπάνω, εκτός του είδους των πτηνών, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η χρήση τους.

Για παράδειγμα, περιστέρια που εκτρέφονται για το κρέας ή τα αυγά τους θεωρούνται πουλερικά, ενώ τα ταχυδρομικά περιστέρια λογίζονται ως πτηνά σε αιχμαλωσία. Παράλληλα, τα περιστέρια εξαιρούνται από τον κατάλογο του παραρτήματος 1 του Καν. 2016/429 και ως εκ τούτου σε καμία περίπτωση δε δύνανται να χαρακτηριστούν ως ζώα συντροφιάς.

Σε ό,τι αφορά **ψιττακοειδή, ωδικά και παραδείσια πτηνά**, στα οποία επικεντρώνεται η πλειονότητα των ερωτημάτων που υποβάλλονται στην υπηρεσία μας, αυτά θεωρούνται **πτηνά σε αιχμαλωσία**, όταν ενδεικτικά διατηρούνται:

- α) σε ζωολογικούς κήπους και εκθέσεις,
- β) σε εγκαταστάσεις εκτροφής και αναπαραγωγής τους, για εμπορικούς σκοπούς,
- γ) σε εγκαταστάσεις χονδρικής ή λιανικής τους πώλησης,
- δ) σε εγκαταστάσεις φύλαξης,
- ε) σε χώρους ή κτίσματα για ιδιωτικούς, μη εμπορικούς λόγους, αλλά με σκοπό τη μετακίνηση και συμμετοχή τους ως χόμπι σε αγώνες, επιδείξεις, διαγωνισμούς και εκθέσεις.

3) Σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος εγγράφου, όταν δε συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης παρέκκλισης, **μια εγκατάσταση όπου διατηρούνται πτηνά σε αιχμαλωσία πρέπει να καταχωρίζεται με έναν μοναδικό κωδικό αριθμό στα μητρώα της αρμόδιας κτηνιατρικής αρχής**, τα οποία οφείλουν να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες του άρθρου 18 του Καν. 2035/2019. Για τον σκοπό αυτό, ο υπεύθυνος της επιχείρησης υποβάλει αίτηση με τα στοιχεία του άρθρου 84 του Καν. 2016/429.

Στην ανωτέρω εγκατάσταση πρέπει να τηρούνται τα αρχεία της παρ. 1 του άρθρου 102 του Καν. 2016/429 και των άρθρων 22 και 25 του Καν. 2035/2019, για τουλάχιστον 3 έτη. Επιπλέον, ο υπεύθυνος της επιχείρησης οφείλει να συμμορφώνεται με τις γενικές διατάξεις των άρθρων 10,11, 18, 24 και 25 του Καν. 2016/429. **Εφόσον στην εγκατάσταση συνυπάρχουν και άλλα είδη ζώων, επιπροσθέτως, για τα είδη αυτά ισχύουν οι αντίστοιχες απαιτήσεις των σχετικών κανονισμών.**

4) Τα διαλαμβανόμενα στο **υπ' αρ. 345351/6-10-1997 έγγραφο** της Δ/σης Υγείας των Ζώων **δεν τυγχάνουν εφαρμογής σε καμία υφιστάμενη ή νέα εγκατάσταση που υπόκειται σε καταχώριση ή έγκριση σύμφωνα με τον Καν. 2016/429, δεδομένου ότι πλέον ισχύουν οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού και της συναφούς παράγωγης νομοθεσίας.** Εξαιρέση αποτελούν οι αναγραφόμενοι στις επεξηγήσεις του Παραρτήματος 1 μορφότυποι των κωδικών αριθμών (επικαιροποιημένοι ως προς τον κωδικό του νομού) που χορηγούνται από τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες σε αυτές τις εγκαταστάσεις, εκτός αν έχουν οριστεί διαφορετικοί μορφότυποι κωδικών ή αρμόδιες αρχές/διαδικασίες χορήγησής τους με μεταγενέστερες κανονιστικές πράξεις ή εγκυκλίους (π.χ. μελισσοκομικοί κωδικοί). Κωδικοί αριθμοί που έχουν χορηγηθεί σε εγκαταστάσεις βάσει του ανωτέρου εγγράφου παύουν να ισχύουν και πρέπει να αντικατασταθούν, εφόσον έχουν καθοριστεί νέοι μορφότυποι κωδικών αριθμών για αυτές.

Ειδικά για τις εγκαταστάσεις που διατηρούνται πτηνά σε αιχμαλωσία και καταχωρίζονται σύμφωνα με το άρθρο 93 του Καν. 2016/429, από το ανωτέρω έγγραφο χρησιμοποιούνται τα κάτωθι προθέματα ως μέρος των κωδικών αριθμών που χορηγούνται σε αυτές:

- α) **«ZOO»** ή **«SHOW»**, όταν πρόκειται για ζωολογικούς κήπους ή εκθέσεις αντίστοιχα, όπου τα πτηνά επιδεικνύονται στο κοινό, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 98/2004 (Α' 69) και της υπ' αρ. 86783/1375/6-3-2007 (Β' 396) υπουργικής απόφασης.
- β) **«WILD»**, όταν πρόκειται για κέντρα περίθαλψης, σταθμούς πρώτων βοηθειών ή εγκαταστάσεις προσωρινής ή μόνιμης φιλοξενίας ειδών της άγριας πτηνοπανίδας που αδειοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αρ. 88658/2929/2-9-2022 (Β' 4744) κοινής υπουργικής απόφασης.
- γ) **«PET»**, όταν πρόκειται για εγκαταστάσεις εμπορικών επιχειρήσεων είτε εκτροφής, αναπαραγωγής ή χονδρικής/λιανικής πώλησης πτηνών που προορίζονται για ζώα συντροφιάς είτε φύλαξης πτηνών που τα κατέχουν ιδιώτες ως ζώα συντροφιάς.

Επιπλέον, ορίζεται νέο πρόθεμα **«CB»**, όταν πρόκειται για εγκαταστάσεις που δεν εμπίπτουν σε καμία από τις παραπάνω τρεις κατηγορίες (π.χ. εγκαταστάσεις ταχυδρομικών περιστεριών ή πτηνών που διατηρούνται από ιδιώτες για μη εμπορικούς σκοπούς με σκοπό τη μετακίνηση και συμμετοχή τους ως χόμπι σε αγώνες, επιδείξεις, διαγωνισμούς και εκθέσεις).

Επισημαίνεται πως **τα προθέματα των ανωτέρω περιπτώσεων α) έως γ) χρησιμοποιούνται** ως μέρος των κωδικών αριθμών που χορηγούνται στους **συγκεκριμένους τύπους εγκαταστάσεων**, ακόμα και αν στις δομές αυτές δεν διατηρούνται πτηνά σε αιχμαλωσία, αλλά **διαφορετικά είδη ζώων** (εκτροφεία σκύλων, εκθέσεις ερπετών, κέντρα περίθαλψης κητωδών, καταστήματα λιανικής πώλησης διακοσμητικών ψαριών κ.λπ.). Εξαιρέση από τη χρήση του προθέματος «PET» αποτελούν **οι εγκαταστάσεις εμπορικών επιχειρήσεων εκτροφής, αναπαραγωγής ή χονδρικής διάθεσης διακοσμητικών υδρόβιων ζώων**, οι οποίες λαμβάνουν έγκριση κτηνιατρικών υγειονομικών όρων και κωδικό αριθμό βάσει της υπ' αρ. 2481/289147/15-10-2020 (Β' 4646) υπουργικής απόφασης.

Τονίζεται, επίσης, πως **τα πτηνά που εκτρέφονται ως θηράματα με σκοπό την απελευθέρωση και τον εμπλουτισμό του φυσικού αποθέματος θεωρούνται πουλερικά**. Συνεπώς, οι σχετικές εγκαταστάσεις πρέπει να εγγράφονται στο εθνικό ηλεκτρονικό μητρώο πουλερικών και να λαμβάνουν τον αντίστοιχο κωδικό αριθμό, σύμφωνα με την υπ' αρ. 1824/332840/24-11-2021 (Β' 5718) υπουργική απόφαση.

5) Με το παρόν έγγραφο περιγράφονται και εξειδικεύονται οι διατάξεις της **νέας ενωσιακής νομοθεσίας για την υγεία των ζώων**, στο σκέλος που αφορά τις εγκαταστάσεις διατήρησης πτηνών σε αιχμαλωσία. Οι σχετικοί κανονισμοί ισχύουν επιπλέον των λοιπών διατάξεων της εθνικής ή ενωσιακής νομοθεσίας που διέπουν, κατά περίπτωση, την ίδρυση και λειτουργία τέτοιων εγκαταστάσεων (υγειονομικές διατάξεις, άρθρο 8 του ν. 4830/2021, π.δ. 98/2004 περί ζωολογικών κήπων κ.λπ.).

Ειδικά για τις εγκαταστάσεις που εκτρέφονται και αναπαράγονται πτηνά σε αιχμαλωσία για ιδιωτικούς, μη εμπορικούς λόγους, συμπεριλαμβανομένων αυτών που μετακινούνται με σκοπό τη συμμετοχή τους ως χόμπι σε αγώνες, επιδείξεις, διαγωνισμούς και εκθέσεις, σας γνωρίζουμε πως αυτές δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4830/2021 (Α' 169) και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η ύπαρξη ενδιαιτήματος του ν. 604/1977 (Α' 163), σύμφωνα με την υπ' αρ. 48576/31-5-2023 έγγραφη απάντηση του ΥΠΕΣ σε ερώτημα της υπηρεσίας μας.

Η ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

AFRODITI MIKELI
08/06/2023 12:45

Δρ ΣΟΦΙΑ ΜΠΟΥΤΣΙΝΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Δ/νσεις Αγρ. Οικ. -Κτηνιατρικής Περιφερειακών Ενοτήτων - Έδρες τους
2. Δ/νσεις Κτηνιατρικής Περιφερειών - Έδρες τους

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Χ. Καλογήρου
2. Γενική Δ/ση Κτηνιατρικής, Γραφείο Προϊσταμένου
3. Διεύθυνση Υγείας των Ζώων – Τμήμα Α - στο Υπουργείο
4. Δ/σης Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτην/κών Εφαρμογών –στο Υπουργείο
5. ΥΠΕΝ-Δ/ση Αισθητικών Δασών, Δρυμών και Θήρας
6. ΥΠΕΣ -Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τ.Α.- Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς
7. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία – Θεμιστοκλέους 80, ΤΚ 10681 Αθήνα
8. Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών - ΤΚ 57006, Βασιλικά, Θεσσαλονίκη
9. Κέντρο Περίθαλψης Αγρίων Ζώων ΑΛΚΥΟΝΗ – Πάρος
10. Ελληνική εταιρία προστασία της φύσης – Νίκης 20, ΤΚ 10557 Αθήνα
11. Ελληνικό κέντρο δακτυλίωσης πουλιών – Τ.Θ. 4265, ΤΚ 10210 Αθήνα
12. ANIMA – Μενελάου 134, ΤΚ 17676 Καλλιθέα
13. Αττικό Ζωολογικό Πάρκο – Θέση Γιαλού, ΤΚ 19004 Σπάτα
14. Πανελλήνιος Σύλλογος Επαγγελματιών Ζώων Συντροφιάς